

[Elsø-Merete Ross.]

Lykkes dette projekt, kan jeg være helt enig med den højtærede udenrigsminister i, at det på positiv måde kan medvirke til landets humanitære og sociale udvikling.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at man til at begynde med tænker sig et personale på 49 personer. Er det muligt at få at vide, hvordan det fordeler sig på de enkelte uddannelsesopgaver?

I en svensk betænkning om den svenske udviklingshjælp fra 1961 omtales en række problemer, der melder sig for de mennesker, der påtager sig ekspertopgaver inden for u-landsarbejdet. Det drejer sig f. eks. om det spørgsmål at få de år, man er ude som ekspert, medregnet i sin løn- og pensionsanciennitet hjemme, om skatteforhold og sygeforsikringer og om de udsendte eksperters børns skole- og uddannelsesforhold for blot at nævne et par af de omtalte problemer.

Hvad lægers anciennitets- og ansættelsesforhold angår, ved jeg godt, at det ved sygehusene i de fleste tilfælde er kommunerne og ikke staten, der har med ansættelserne at gøre. Hvis det er ganske unge læger, der sendes ud, ødelægges det ikke noget i deres karriere at være væk i et par år; de kan sagtens få arbejde, når de kommer hjem. Men for de noget ældre læger, som man vel ofte kunne ønske som ledere i de forskellige projekter, kan det betyde, at de med udsendelsen samtidig må opgive en hospitalskarriere. Selv om man kan opnå nok så storartede kvalifikationer gennem det arbejde, man har udført i u-landene, foretrækker, så vidt jeg har forstået, de fleste kommuner læger, som ikke har afbrudt deres arbejde på sygehusene.

Med disse bemærkninger har jeg ikke villet anfægte kommunernes ret til selv at bestemme, hvem de vil have som overlæger, men jeg synes, der er et problem her, og at de læger, der påtager sig arbejde i u-landene, kan have krav på en eller anden form for støtte, uden at jeg er i stand til at sige, hvordan det skulle ordnes.

De fleste pædagoger, der har været sendt ud, har f. eks. uden vanskelighed kunnet vende hjem til samme stilling. For nogles vedkommende er vel oven i købet deres ekspertarbejde i u-landene blevet regnet

som en ekstra kvalifikation ved forfremmelse til højere embeder.

Foruden læger skal der også sygeplejersker, jordemødre og andet ledende hospitalspersonale til Leopoldville. Hvordan går det med deres løn- og pensionsanciennitet?

Der står i bemærkningerne, at de congolesiske myndigheder skal afholde omkostningerne ved kur og pleje af patienter. Selv om dette område altså ikke har noget med det danske bidrag at gøre, vil jeg gerne vide, om der kan oplyses noget om, hvem der kan indlægges på hospitalet, og om patienterne selv skal betale fuld pris for opholdet. I arabiske lande har jeg set hospitaler, hvor patienterne var inddelt i 2 kategorier. De velhavende, som havde eneværelse og bedre forplejning, betalte en pris, der var højere end omkostningerne, så de mindre-bemidlede kunne forplejes for en pris, der lå under omkostningerne. Selv om det ikke svarer til vore forestillinger om hospitalsforplejning, var det dog et forsøg på at hjælpe de mindre-bemidlede.

Jeg har stillet dette spørgsmål, fordi jeg håber, at det hospital, hvor danske læger og sygeplejersker ganske vist i første række skal give undervisning, men dog også må tage sig af patienterne, ikke bliver et hospital for de velhavende alene, men må komme alle befolkningsklasser til gode. Jeg indrømmer, at dette er et indre socialt problem i Congo, og måske forudsætter mit ønske en social forsyning, som endnu ikke er udbygget, men for hele den danske indsats' renommé tror jeg det spiller en stor rolle, at også de fattige congolesere kan få behandling til en rimelig pris.

De øvrige spørgsmål, jeg kunne ønske at stille, håber jeg at kunne få besvaret i et samråd med ministeren i udvalget.

På det radikale venstres vegne kan jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i udvalget.

O. Mathiasen: Jeg har kun nogle få bemærkninger i forbindelse med dette lovforslag.

Det er jo en kendt sag, at der herhjemme er et overordentlig stort behov for udbygning af vort hospitalsvæsen, og at der også foreligger en lang række planer for en sådan udbygning — jeg tænker ikke alene på